

توضیح اجمالی:

سهم بخش صنعت از مصرف برق کشور در سال ۱۴۰۲ معادل ۳۷ درصد بوده که بیشترین میزان مصرف میان بخش‌های اقتصادی است (بخش خانگی در رده دوم). در میان صنایع بیشترین مصرف برق به صنایع مرتبط با زنجیره فولاد اختصاص است (حدود ۴۲ درصد از کل مصرف برق بخش صنعت). نیاز بخش صنعت براساس روند سال‌های اخیر در خصوص استقرار واحدهای جدید، توسعه واحدهای موجود، احیاء واحدهای راکد، انجام اتوماسیون و هوشمندسازی صنایع بطور متوسط سالیانه ۵۳۰۰ مگاوات افزایش برآورد می‌شود، این در حالی است که روند افزایش ظرفیت تامین برق بطور میانگین توسط وزارت نیرو حدود ۲۵۰۰ مگاوات است.

بررسی مصرف برق در ۶ ماهه ابتدای سال جاری نشان می‌دهد که میزان کسری برق شهرک‌ها و نواحی صنعتی تا پایان خردادماه سال ۱۴۰۳ معادل ۹۴۷۵ مگاوات بوده است. به‌طور میانگین اعمال محدودیت‌ها در سال ۱۴۰۳ نسبت به سال ۱۴۰۲ افزایش قابل توجهی داشته و در مردادماه سال جاری این اعمال محدودیت‌ها به حداکثر مقدار خود رسیده است. با توجه به میانگین ۱۳۰۸ ساعت اعمال محدودیت در سال ۱۴۰۳، حدود ۲۲ درصد از کل زمان مصرفی صنایع از بین رفته است. این مقدار در سال ۱۴۰۲ حدود ۱۴ درصد بوده است. در شش ماه ابتدای سال جاری میزان خسارت ناشی از عدم‌النتفع تولید واحدهای صنعتی به بیش از ۴۴ هزار میلیارد تومان می‌رسد؛ براین اساس در سال جاری نسبت به سال قبل میزان برق تحویلی به صنایع ۴۰ درصد کاهش یافته است. این در حالی است که علاوه بر محدودیت‌های اعمال شده، اعمال این محدودیت‌ها در بسیاری از موارد مطابق با زمان بندی وزارت نیرو نبوده که این موضوع صنایع را با چالش‌هایی همچون کاهش تولید مواجه کرده است.

نکات کلیدی:

- در صورت عدم تامین نیاز برق در بخش صنعت و عدم مدیریت ناترازی تولید برق، فاصله بین تقاضا و عرضه بسیار زیاد خواهد شد (حدود ۱۳ هزار مگاوات در ۱۴۰۳).
- براساس قانون برنامه هفتم باید ظرفیت فعلی نیروگاه‌های کشور از ۹۳ هزار مگاوات به ۱۲۴ هزار مگاوات در پایان برنامه برسد که حداقل ۱۰ هزار مگاوات از این میزان مربوط به نیروگاه‌های تجدیدپذیر و حدود ۲۱ هزار مگاوات هم مربوط به نیروگاه‌های حرارتی است که باید ۵۰ درصد آن توسط صنایع و ۵۰ درصد دیگر از طریق وزارت نیرو و سیاست‌های حمایتی آن (با تاکید بر ورود بخش خصوصی) احداث شود. با احتساب توسعه شبکه‌های برق، انتقال، توزیع و همچنین هوشمندسازی صنعت برق نیازمند سالانه حدود ۴ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری جدید برای این میزان افزایش ظرفیت است. این رقم با هزینه‌های جاری (سالانه حدود ۱۵۰ همت)، به حداقل ۳۵۰ همت هزینه صنعت برق در هر سال خواهد رسید. تامین این مقدار هزینه بدون رفع موانع توسعه کسب‌وکار در این صنعت جهت تسهیل ورود سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی امکان‌پذیر نیست.

راهکارهای پیشنهادی برای رفع ناترازی برق:

الف. راهکارهای کوتاه مدت و میان مدت:

- حضور وزارت صمت به عنوان نماینده بخش تولیدی کشور در هیات تنظیم بازار در وزارت نیرو؛
- تدوین انواع مدل‌های مشارکتی با بخش خصوصی در تولید برق توسط وزارتخانه‌های نیرو، صمت و نفت با تکیه بر توسعه نیروگاه‌های تجدیدپذیر؛
- الزام به بهبود و به‌روزرسانی استانداردهای تجهیزات انرژی بر تولیدی و وارداتی؛
- عدم قطع برق صنایع خودتامین در صورت احداث و یا سرمایه‌گذاری نیروگاهی؛
- انجام صرفه جویی در مصرف با انجام نوسازی و بازسازی صنایع؛
- استفاده از ابزارهای هوشمند برای مدیریت مصرف برق.

ب. راهکارهای بلندمدت:

- اصلاح مقررات و فعال‌سازی جدی سازوکار مولدسازی برای طرح‌های خصوصی حوزه برق از مسیر واگذاری پروژه‌ها، اموال و ...؛
- حرکت تدریجی به سمت آزادسازی قیمت برق به منظور تشویق سرمایه‌گذاری در این بخش؛
- اصلاح آئین‌نامه اجرایی ماده ۴ قانون مانع‌زدایی از توسعه صنعت برق، جهت توسعه سریع سرمایه‌گذاری خرد و متوسط از مسیر ماده فوق؛
- امکان واگذاری مالکیت (موقت، یا دائمی) معادن نفت و گاز (BOT/BOO) به توسعه‌دهندگان طرح‌های عظیم نیروگاهی غیردولتی (استجازه) جهت استفاده بهینه از کانسار؛
- عمل به مفاد ماده (۸) قانون مانع‌زدایی از توسعه صنعت برق؛
- تمهید راهکار برای تسهیلات ماخوذه در سنوات گذشته از صندوق توسعه ملی.

